

EL MINISTERI DE DEFENSA CONTRA LES BALEARS PER L'ILLA DE CABRERA

La decisió de Narcís

Narcís Serra pot sentir-se satisfet per la decisió adoptada els passats dies pel Parlament Balear, és a dir, la declaració de l'arxipèlag de Cabrera com a Parc Nacional. Una declaració simbòlica en qualsevol cas, perquè, al cap i a la fi, qui tindrà l'última paraula serà el Congrés dels Diputats a Madrid. Però, fins arribar a aquesta votació, van passar moltes coses.

Josep Maria Solsona

La proposició presentada en el seu dia pel PSM-EM per a ser debatuda en la Cambra va ser, com es recordarà, suspesa en l'últim moment, després d'una telefonada del Ministeri de Defensa al president del govern, Gabriel Cañellas. O, almenys, aquesta va ser la versió oficial d'aquells fets, acceptats més o menys per la majoria de les forces parlamentàries. Llavors, tots van entendre que «causes de força major» aconsellaven la suspensió

del projecte, «a l'espera de l'informe que el Ministeri remetria, pròximament, a la Comunitat Autònoma».

Passats quinze dies, i de manera sorprenent, el PSM-EM, que s'està convertint en l'única força política capaç de traure de la desídia el Parlament, sorprenia a tothom sol·licitant, sobtadament, la inclusió en l'ordre del dia de la votació de la seua proposició. A partir d'aquí, corregudetes pels passadissos de la Cambra, reunions urgents i a cau d'orella, telefonades dels socialistes balears a Ferraz... Un espectacle

de suspicàcies i ridículs que ocultaven l'autèntica veritat sobre el petit arxipèlag.

A la fi, i també sorprenentment, el PSOE va decidir sumar-se a la petició nacionalista, així com el CDS. Una vegada més, els partits del govern, AP-PL, es quedaven sols defensant una presumpta paraula d'honor entregada sense límit al Ministeri de Defensa.

Penes socialistes

No obstant això, cal reflexionar per poder arribar amb un mínim de lògica fins a l'instant en què el PSOE, en definitiva el partit que mana al Ministeri de Defensa, decideix sumar-se a la petició d'un partit com el PSM-EM. ¿Què havia passat? ¿Com, els socialistes balears, havien pogut canviar de criteri en només quinze dies, encara més quan Madrid havia sol·licitat temps?

La versió de la mateixa executiva socialista balear intentà ser explícita: «Hem votat el que sempre hem dit, és a dir, que estem a favor del Parc Nacional per a Cabrera, contràriament a

Tres qüestions sobre Cabrera per a cada partit amb representació parlamentària al Parlament de les Illes Balears

- 1.—Posició inicial davant la polèmica sobre si l'arxipèlag de Cabrera ha de ser o no Parc Nacional.
- 2.—Postura que prengué el seu partit i motiu, davant la petició de tractar el tema de Cabrera a debat parlamentari, enlloc de postposar-lo.
- 3.—¿Què pensa el seu partit sobre el possible futur de Cabrera, i quin pensa que pot ser el resultat de la votació al Parlament de l'estat espanyol?

Miquel Pascual, portaveu d'Unió Mallorca

1.—Des de sempre hem pensat que Cabrera havia de ser Parc Nacional, des d'abans que el PSM-EEM presentàs la proposta, nosaltres pensàvem que havia de ser així. Una cosa que sempre hem tingut clara és que la mar era el que més importava.

2.—Després de les converses mantingudes entre el president Canellas i el govern central, accedirem al que ell ens demanava per no crear una crisi de govern, ja que formem coalició. Compremem que les Forces Armades han contribuït que no s'urbanitzàs i es mantingués verge. Quan el president Canellas sol·licità un ajornament, no podíem posar-nos en contra ni tampoc a favor, ens abstinguérem.

3.—Nosaltres hem d'esperar que les Corts aprovin aquesta llei. Malgrat que hi hagi algunes modificacions, creim que s'aprovarà. Encara que siguem escèptics, si no és així, com pensam, no serà culpa nostra.

Carles Ricci, únic diputat del Grup Mixt

1.—Des de sempre la meua postura ha estat favorable al fet que Cabrera es convertís en Parc Nacional.

2.—Quan es va plantejar la possibilitat de postposar el tema de Cabrera no ho vaig voler, ja que es tractava de mantenir la postura que havia pres el Parlament Balear.

3.—El futur, el veig incert. Tan incert

com el PSOE a nivell general. El que passa és que molts de parlamentaris socialistes i molts de militants seus pensen que ha de ser Parc Nacional, així que a Madrid es veurà.

Joan Francesc López Casesnoves, portaveu del grup parlamentari del Partit Socialista de Mallorca i l'Entesa de l'Esquerra de Menorca

1.—Sempre hem estat per un Parc Nacional i reserva integral com a únic sistema de protecció de la zona. Les visites hauran de ser acotades, amb prohibició de visites indiscriminades de civilització humana. S'haurà de regir amb criteris científics.

2.—No creim en les raons d'estat; per això, quan el president Canellas sol·licità un ajornament del tema de Cabrera, al·legant raons inconfessables, no hi accedírem. És clar qui va ser el que ho sol·licità.

3.—Els tenen la capacitat d'aprovació definitiva. Es tracta que aquests dies els partits amb representació a Madrid incidisquin de manera favorable a la nostra proposta. Suposem que, si el PSOE d'aquí votà a favor, a Madrid ho farà de la mateixa manera. Qualsevol retall que hi hagi serà un menyspreu envers les institucions autonòmiques. Tot el que no sigui Parc Nacional, serà un retrocés.

Francesc Triay, portaveu del grup parlamentari del PSOE

1.—Des de fa un any hem mantingut la nostra postura favorable perquè Cabrera es converteixi en Parc Nacional.

2.—Canvi no n'hi ha hagut cap. Hi hagué un moment en què estiguérem d'acord que s'ajornàs la votació, ja que el president Canellas deia que havia mantingut converses amb el Ministeri de Defensa. Després de quinze dies ja no hi havia cap raó per a ajornar-ho. Calia resoldre-ho.

3.—Creim que serà Parc Nacional. Esperam tenir el suport del Grup Socialista. Creim que serà sensible als mateixos valors. Sols pot aprovar-ho o no. Parc Natural no ho podrà ser des de Madrid, és competència de les Illes. Esperam que tenguí en compte la iniciativa del Parlament Balear.

Xisco Quetglas, portaveu del CDS

1.—Des del principi al final, nosaltres hem mantingut sempre la mateixa postura. No ha sofert cap canvi la nostra idea. Votarem que no a l'ajornament que es proposà en un principi.

2.—No teníem cap motiu per votar en contra. Sembla que es vol compatibilitzar Parc Nacional i Natural. És estrany, el grup socialista ho aprovà.

3.—Poden passar dues coses a Madrid, o que la proposta sigui contradictòria amb la llei i no es pugui acceptar, o, si no, que s'haurà de tirar endavant.

González Ortea, portaveu del grup parlamentari d'AP

1.—La nostra postura sempre ha estat que Cabrera fos Parc Nacional. Quan el PSM presentà la proposta perquè fos així, ens va semblar bé i treballàrem amb la redacció. Arribàrem a un acord com tots els grups.

2.—Les gestions amb Madrid ens provocaven que sol·licitàssim un ajornament del tema de Cabrera. En un principi el grup socialista accedí, llavors es féu endarrere. Pensàrem que era millor estar un poc bé amb Madrid si volíem que finalment s'aprovàs. La sorpresa fou grossa quan el PSOE votà en contra que s'aplaçàs. A hores d'ara no hem tingut cap informació sobre el tema, ni oficial ni oficiosa.

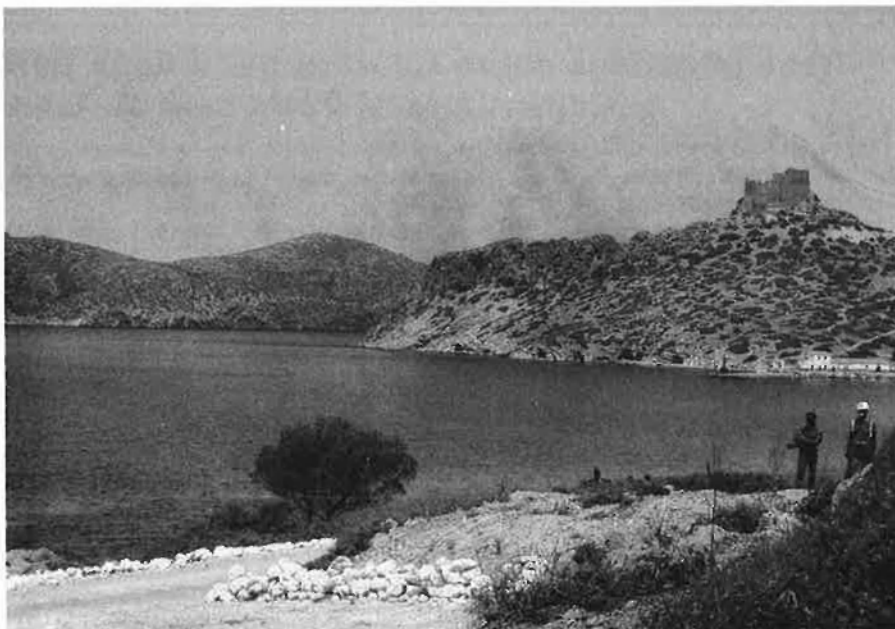
3.—Mai hem anat contra els nostres principis en el tema de Cabrera, ja veurem si es fa cas al Parlament Balear a Madrid. □

tota sospita...». Efectivament, després de la decisió del grup parlamentari socialista d'afegir-se a la petició del president del govern, amb el qual no havien estat d'acord els darrers cinc anys, els rumors començaven a sorgir en un partit aparentment monolític en les seues decisions. I els rumors, absolutament fonamentats, parlaven d'una ferida profunda entre l'executiva de la Federació Balear i alguns dels seus membres, indignats per la decisió adoptada. Amenaces de dimissió, reunions urgents a Madrid, amenaces de rebel·lió, etc. Finalment, s'imposà el criteri dels homes de Joan March (socialisme i autonomia) i el grup parlamentari va votar favorablement.

¿Què va passar?

L'esperat informe del Ministeri de Defensa, emparat en l'estudi del Cen-

El futur de Cabrera depèn, finalment, de la Cambra dels diputats de Madrid.

Cabrera: natura estratègica

DRISDE (Ministeri de Defensa)

Va ser l'any 1916, durant el regnat d'Alfons XII, quan el consell de ministres va decidir expropiar el subarxipèlag de Cabrera. L'expropiació es va fer d'acord amb la llei de maig de 1902, que establia el poder del Ministeri de la Guerra per a expropiar, per raons de defensa, les zones costaneres i frontereres, incloent-hi l'arxipèlag balear i canari.

Cabrera, amb 1569 hectàrees i 34 quilòmetres de costa retallada, ha estat considerada, des de l'antiguitat, un emplaçament d'alt valor estratègic. L'exèrcit s'hi va instal·lar el 1916 i, des de llavors, la seua presència ha impedit que l'home abusara i deteriorara aquest territori. La flora i fauna de l'illa, com a la resta d'illes i illots d'aquest subarxipèlag, formen una comunitat natural que s'ha mantingut semisalvatge des que l'estat es va convertir en el seu propietari. Avui, Cabrera és l'illa més gran de la Mediterrània on mai no s'ha construït un nucli urbà.

Gràcies a aquesta protecció, en l'actualitat, un equip d'investigadors del CSIC ha pogut realitzar un estudi del medi físic i biològic d'aquest subarxipèlag de les Balears i confirmar, per exemple, que la flora de Cabrera té, aproximadament, cent cinquanta espècies diferents. La seua vegetació es considera una mostra de la mallorquina, però l'aïllament ha servit, també, per a individualitzar algunes espècies úniques.

La superfície arbòrica ha crescut considerablement. Els pinars han passat d'ocupar un 0,4 per cent del terreny el 1916, a un 17,3 per cent en l'actualitat. Aquesta circumstància reflecteix que, en les últimes dècades, s'ha produït una fructífera regeneració de les espècies vegetals, en un altre temps danyades per homes i animals.

Les colònies d'aus marines hi tenen importància, per la diversitat d'espècies i pel nombre d'exemplars que s'han refugiat en aquest subarxipèlag fugint de la contaminació i superpoblació de la resta d'illes de la Mediterrània. Tant les aus marines com les terrestres i els centenars d'espècies migratòries converteixen aquest petit arxipèlag de les Balears en un valuós reducte ornitològic. Justament, per a continuar en aquesta línia de conservació de la natura i de foment d'investigacions científiques entorn de la seua riquesa ecològica, s'ha firmat un conveni entre el Ministeri de Defensa i el Consell Superior d'Investigacions Científiques.

Aquest acord harmonitzarà la perpetuació dels sistemes ecològics en el subarxipèlag, compatible amb la realització de determinades activitats militars que no alteren la conservació i millora del medi ambient. Ara, després de cinquanta anys de repòs, aquest subarxipèlag seguirà conservant la seua bellesa davant l'atenta mirada dels CSIC i del Ministeri de Defensa.

tre Superior d'Investigacions Científiques, no va arribar mai a les Illes. I no ho va fer, segurament, perquè en realitat no hi ha hagut mai la intenció que hi arribés, i no hi havia altre objectiu que l'oblit i la distracció. Guanyar temps.

Els informes que posseeix EL TEMPS afirmen que el Ministeri de Defensa havia perdut de feia temps interès per Cabrera, si pensem que la seua presència a l'illa seria, tard o d'hora, mínima i simbòlica. Fins i tot s'havia parlat de noves possibles ubicacions de futurs camps de tir com a compensació. Els d'Artà i Galilea no eren desconeguts per al ministeri, que, a més, els havia estudiat detingudament a penes feia dos anys. ¿Qui volia, per tant, detenir el procés de l'arxipèlag cap al Parc Nacional?

Els rumors que la petició havia sorgit «d'altres instàncies» prenia forma a poc a poc, però segurament no s'arribaran mai a confirmar.

El procés socialista va ser exactament aquest, saber que l'informe promès no hi arribaria, i que la decisió d'aprovar la proposició de Parc Nacional s'escapava de les possibilitats dels polítics balears. Fou un pols amb el partit i davant l'opinió pública, que els havia criticat durament. Però hi hagué també l'habilitat política que els va faltar a d'altres, saber que al capdavant Madrid té l'última paraula, la decisió final.

En aquest sentit, el president de la Cambra dels Diputats, el mallorquí Fèlix Pons, declarava fa uns dies a Palma que «lògicament la sol·licitud del

Notícia de Cabrera

Quasi un milió de persones, qualsevol dia d'estiu, s'acaramullen a la Badia de Palma. Turistes despistats, indígenes alienats, ciutadans conscients, vividors de tot moment de Palma, Calvià, Lluçmajor, són —i no ho saben— al costat de l'últim paradís d'aquesta mar.

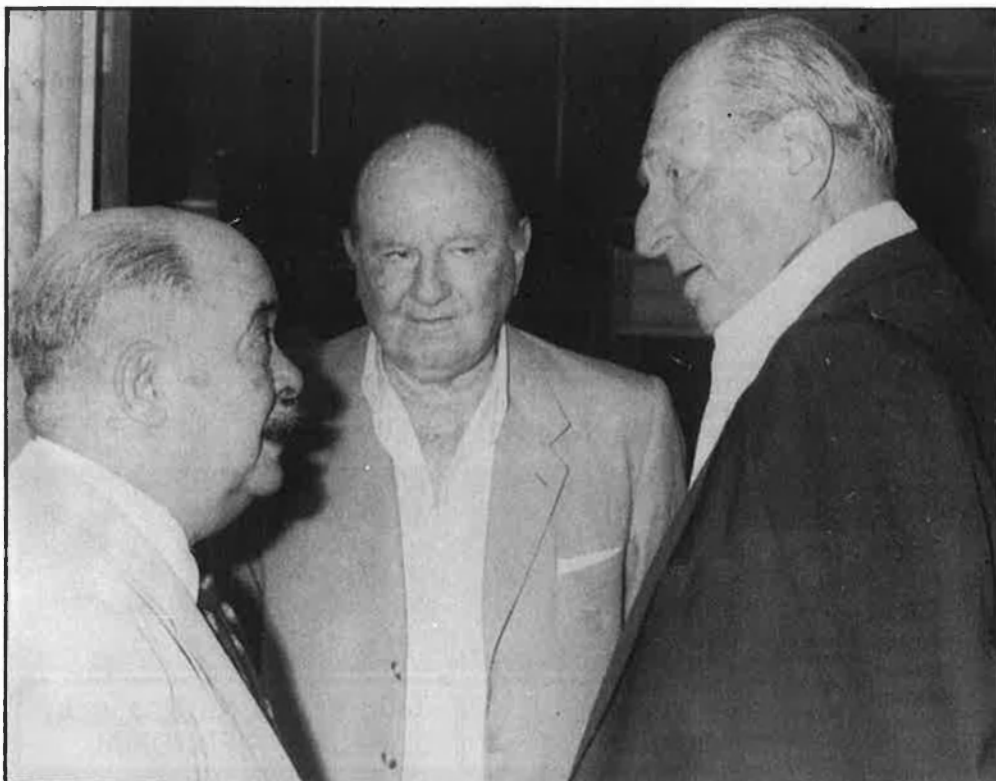
Parlament balear serà debatuda en l'actual legislatura...», i en certa mesura va desfer altres rumors en referència als inconvenients de caràcter burocràtic que farien impossible que Cabrera poguera ser debatuda abans de la convocatòria de noves eleccions generals, cosa que faria començar novament tot el procés.

És possible que Narcís Serra li haja guanyat la batalla, a Gabriel Canellas. De moment, la decisió final sobre Cabrera la tenen ja a Madrid, i el govern o el Parlament balear no són més que espectadors del resultat. Però, la llarga i sovint tediosa història del menut arxipèlag pot ser que tinga encara un desenllaç imprevist. En efecte, al portaveu del grup parlamentari socialista, Francesc Triay, se li va escapar una confidència en un moment de tensió davant dels periodistes: «Canellas m'ha dit que té moltes pressions, i que la seua intenció és protegir només la zona terrestre i no la marítima». La frase no va ser, com es va creure en un principi, una simple rellicada del portaveu socialista, ni tan sols un atac polític al president del govern, a qui té l'obligació d'estar enfrontat. Va ser, efectivament, el fet de deixar entreveure a l'opinió pública que les pressions sobre l'arxipèlag eren reals, i que alguns seguien entestats a poder continuar navegant en les seues immediacions, molt més si, pel que sembla, davant de Cabrera, a la costa de Mallorca, es construïa un important port esportiu, com el de Cala Galiota.

¿I ara què?

Des que la família mallorquina Feliu de Cabrera reivindicara, inútilment, davant els tribunals de justícia, la devolució d'un arxipèlag que consideren seu —va ser confiscat pel Ministeri de la Guerra—, passant per les vel·leïtats de Manuel Fraga, aleshores ministre de Turisme, per a convertir-lo en una urbanització de luxe, fins a la situació actual, l'arxipèlag ha estat sotmès a tota classe de decisions, especulacions i contrasentits.

Per primera vegada, però, Cabrera es troba en una situació de pre-legalitat democràtica, qüestionable, però disposada finalment a ser jutjada per la majoria del poble espanyol, després d'haver-ho estat pel poble balear. No obstant això, en la memòria dels ciutadans d'aquestes illes es conserven tants records sobre Cabrera, tantes especulacions i rumors i interessos inconfessables que, malgrat tot, continua mantenint-se el mateix dubte de sempre. La incògnita dura: ¿què serà de Cabrera? □

Feliu de Cabrera amb Don Juan.

Jordi Creus

Cabrera, i el conjunt del seu arxipèlag, és un món insòlit, verge, desconegut, deshabitada, mític i tràgic, encisador, maleït... Cabrera, com abans Sa Dragonera i una mica més endarrerit Es Trenc, Formentera, S'Albufera de Muro, Alcúdia i Sa Pobla; Es Grau a Menorca, Cala Mondragó, Sa Canova d'Artà, és el símbol viu de l'ecologisme mallorquí, català i espanyol... potser internacional. Ha de ser tal com és, parc natural i marítim, espai protegit, amb militars o sense, ja que mai més amb canonades i exercicis tàctics a la seva escorça natural, sense espolis ni atemptats. Això no és una crònica d'un desastre sinó d'una esperança.

Guillem Frontera va escriure alguna de les seves gran novel·les a Cabrera; tota la seva família són farers. Enciolla és el gran far de l'illa habitada més petita de l'arxipèlag. Un home es pot

perdre ben fàcilment uns quants dies en els 15 quilòmetres quadrats del paradís que té 15 quilòmetres de costa i cales. No ha estat Frontera l'únic novel·lista contemporani afortunat. El soldat Jaume Fuster hi va ser *destrat* i castigat durant el calvari del seu servei mallorquí. Joan Ramon Mainat, periodista radiofònic i televisiu, si fa no fa el mateix, malgrat que del càstig tragué el profit i el delit de la bella i immensa soledat de Cabrera sense fer res.

Pep Costa té trenta anys, és també periodista, el seu pare era carrabiner i allà tengué una infància de nen personatge de llibre de Verne o Defoe. Joan F. va ser —ara té quaranta anys— un guàrdia civil destinat a l'illa... De tots ells en sabem testimonis de follia i amor envers aquesta terra actualment tan a la cresta de l'ona de l'actualitat i la polèmica. Cabrera és a prop i alhora lluny. Qualsevol mariner pot cantar atabalades navegacions pel canal entre Mallorca i Cabrera que tot just